

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC781
Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1396

datum uitspraak 27/01/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van het Coulacefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel misbruik in het [internaat], voorheen behorende tot de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen Brüder des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds.

1. Verloop van de procedure

1.1 Vergezeld van de brief d.d. 19 februari 2016 (opgesteld door mr. Weller) is het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland door de griffie van de Compensatiecommissie op 23 februari 2016 ontvangen, tezamen met onder meer het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 oktober 2015 met zaaknummer 2015W1396, waarin het seksueel misbruik gedeeltelijk gegrond is verklaard.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing voor een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het onderhavige seksueel misbruik is de R.K. instelling, waartoe de dader behoorde, te weten de Congregatie van de Broeders Franciscanen,

(de Nederlandse provincie van de Ordensgemeinschaft der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief.

1.3 Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeinschaft, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland.

1.4 Bij brief van 30 mei 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop gereageerd bij brief van 23 augustus 2016 (opgesteld door mr. Weller). Een reactie van de zijde van voornoemde Congregatie van de Broeders Franciscanen blijft achterwege, gelet op het overwogene onder 1.2.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Coulacefonds heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Verzoeker heeft afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker komt uit een zeer katholiek gezin met [aantal] kinderen; zijn [familielid] is [aantal] jaar ouder. De [familielid] van verzoeker had een [bedrijf] in [plaats] en was daar, vooral in de zomermaanden, erg druk mee en zijn [familielid] had een bedrijf in [windstreek] van het land. Verzoeker was een initiatiefrijk jongetje dat de nodige aandacht nodig had en vermoedelijk om die reden in het schooljaar [schooljaar] op het [internaat] geplaatst is. Verzoeker is in de vijfde klas van de lagere school naar het [internaat] gegaan en heeft daar in totaal ongeveer zeven maanden verbleven.

Tijdens zijn verblijf op [internaat] heeft verzoeker op enig moment een volle vuistslag in zijn gezicht gekregen, waarna hij zijn bewustzijn verloor en werd opgenomen in de ziekenboeg. Hij heeft ongeveer elf weken in de ziekenboeg gelegen en wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) was aldaar de ziekenbroeder. Aan verzoekers ouders is telefonisch meegedeeld dat zij niet bij hun zoon op ziekenbezoek mochten komen, omdat hun zoon een besmettelijke ziekte had. Gedurende deze elf weken is verzoeker door [aangeklaagde] ernstig seksueel misbruikt. [aangeklaagde] heeft zijn taak als ziekenbroeder op het internaat aangewend om jongens, onder wie verzoeker, onder het mom van medisch onderzoek seksueel te misbruiken. Verzoeker is door [aangeklaagde] niet alleen meerdere malen aan zijn geslachtsdelen en zijn billen betast, maar hij is ook meermalen anaal gepenetreerd (verkracht), waarbij bloedingen aan zijn anus ontstonden. Als verzoeker teveel tegenwerkte, bedekte [aangeklaagde] verzoekers mond met een etherlap waarna hij buiten bewustzijn raakte. Zodra hij weer bij kwam had hij vreselijke pijn in zijn anus, vele bloedingen en ook bloed in zijn onderbroek.

Toen verzoeker thuis vertelde wat hem werd aangedaan op [internaat], werd hij niet geloofd. Verzoekers wens om niet meer naar het internaat terug te hoeven, werd in eerste instantie dan ook niet gehonoreerd.

Later, toen hij na het langdurig verblijf op de ziekenboeg thuiskwam, heeft hij samen met zijn moeder zijn eigen huisarts geconsulteerd wegens zijn pijnklachten aan zijn anus. Hij is toen op nadrukkelijk advies van deze huisarts door zijn ouders alsnog met onmiddellijke ingang van het internaat afgehaald. Achteraf is gebleken dat de huisarts dit destijds had geadviseerd wegens sterke vermoedens van ernstig seksueel misbruik.

Verzoeker was ten tijde van het seksueel misbruik tien jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [aangeklaagde] en waarin de klacht gegrond is verklaard.

3.2 categorie-indeling misbruik

Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik door [aangeklaagde] merkt de Compensatiecommissie allereerst in zijn algemeenheid het volgende op. Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Gelet op het door [aangeklaagde] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, waarbij sprake was het binnendringen in de anus, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van seksueel misbruik, als bedoeld in van artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling en dat een indeling in categorie 4 passend is. Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting

van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde.

Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft verzoeker bij brief d.d. 23 augustus 2016 (opgesteld door mr. Weller, en in aanvulling op de eerdere brief van 19 februari 2016) zijn gestelde vermogensschade nader toegelicht. Verzoekers standpunt laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het seksueel misbruik en het fysiek geweld dat hij op het internaat heeft ondergaan, beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Door zijn verblijf op [internaat] is hij veranderd in een onrustig, angstig en bij tijd en wijlen agressief jongetje. Na zijn periode op [internaat] is verzoeker op verschillende lagere scholen geplaatst, waar hij ernstige gedragsproblemen vertoonde. Na de lagere school heeft hij de [vervolgopleiding] afgerond en vervolgens na het eerst behalen van een getuigschrift en later - na avondscholing - heeft hij alsnog het diploma van de [hogere vervolgopleiding] behaald. Verzoekers arbeidzaam leven is verbrokken verlopen. Ook is hij [aantal] keren arbeidsongeschikt geweest ten gevolge van ongevallen (de eerste keer rond [jaartal] tijdens een ernstig [ongeluk] als [werknemer] en in [jaartal] door een val van een trap tijdens zijn werk). Het seksueel misbruik heeft verzoeker met name vanaf [jaartal] sterk ontregeld, waardoor hij niet meer kon werken. In die periode is ook zijn [familielid] overleden. Vanaf [jaartal] is hij onder psychiatrische behandeling in verband met aan het seksueel misbruik gelegateerde klachten, waarvoor ook medicatie werd voorgeschreven. Hij zag zich genoodzaakt deze behandeling te staken wegens de ziekte en vervolgens het overlijden van zijn [familielid] in [jaartal]. Door zijn klachten is verzoeker vanaf [jaartal] niet meer in staat geweest inkomen te verwerven. Hij heeft vanaf [jaartal] een werkloosheids- en [uitkering] ontvangen en voorts een [uitkering]. De verwachting is niet dat zijn situatie zal verbeteren. Ook zal hij de inmiddels weer gestarte psychiatrische behandelingen in de toekomst moeten continueren.

Het seksueel misbruik dat verzoeker in [internaat] is aangedaan heeft verzoeker gedurende zijn gehele leven achtervolgd en - met name de laatste jaren - beheerst. Indien hij niet seksueel zou zijn misbruikt zou hij niet zijn uitgevallen voor zijn werk en zou van inkomensderving geen sprake zijn geweest. Verzoeker maakt aanspraak op de maximaal te adviseren compensatie binnen categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Gelet op het overwogene onder 1.2 is er geen inhoudelijk verweer van de zijde van de voormalige Congregatie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade 'substantieel' te zijn, zoals bedoeld op pagina 10 van de Toelichting bij de Compensatieregeling onder 'categorie 5, tweede alinea'. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die -het seksueel misbruik weggedacht- naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 Uit het overgelegde curriculum vitae en de diverse UWV-stukken blijkt dat verzoeker in zijn leven onder meer heeft gewerkt als [beroep], [beroep], [beroep], [beroep], [beroep] en tot slot bij de [werkgever]. In de jaren ([jaartal]-[jaartal]) dat verzoeker bij het [werkgever] zat, is hem tijdens een [uitzending] in [land] een ernstig [ongeval] overkomen. Hij had diverse breuken opgelopen, onder meer een [opsomming van breuken] en [stoornis] aan [ledemaat] en [aandoening]. Ten gevolge van dit ongeval heeft hij een aantal jaren moeten revalideren. Van [jaartal] tot [jaartal] heeft verzoeker normaal gewerkt, maar in [jaartal] viel hij van een trap en raakte hij arbeidsongeschikt tot [jaartal]. Van [jaartal] tot [jaartal] heeft verzoeker weer gewerkt, maar vanaf [jaartal] kende hij perioden van ziekte en arbeidsongeschiktheid. Duidelijk is, aldus de Compensatiecommissie, dat de beide periodes van uitval als gevolg van de hiervoor beschreven ongelukken niet in causaal verband staan met het onderhavige seksueel misbruik en derhalve buiten beschouwing dienen te blijven in de onderhavige procedure. Dit is ook in lijn met verzoekers uiteenzetting, zoals verwoord door mr. Weller. Daar voegt de Compensatiecommissie aan toe dat verzoeker in de periodes dat hij heeft gewerkt, werkte op een niveau dat min of meer paste bij zijn opleidingsniveau.

4.7 Uit de overgelegde UWV-stukken blijkt dat verzoeker vanaf ongeveer [jaartal] perioden van uitval heeft gekend en vanaf [datum] recht kreeg op een [uitkering] op basis van 80-100 % arbeidsongeschiktheid. De in deze procedure te beantwoorden vraag komt er in de kern op neer of zonder gerede twijfel aannemelijk is geworden dat verzoeker ten gevolge van het hem op [internaat] aangedaan seksueel misbruik vanaf ongeveer [jaartal] - al dan niet gedeeltelijk - niet meer in staat is geweest om inkomen te genereren.

De oorzaken van verzoekers uitval voor werk zijn enerzijds fysiek en anderzijds psychisch van aard, aldus [naam psychiater] (psychiater bij de RIAGG) in zijn psychiatrische rapportage over verzoeker uit mei [jaartal] ten behoeve van het UWV. [naam psychiater] schrijft dat bij verzoeker sprake is van een grote hoeveelheid aan lichamelijke klachten ([opsomming klachten]) die al dan niet samenhangen met de ptss-klachten en restklachten zijn van het [ongeval]. Daarnaast is sprake van psychiatrische klachten in de vorm van herbelevingen, vermijding, dissociatieve klachten, schaamte en dwanghandelingen. Gaandeweg is een relatie duidelijk geworden, aldus [naam psychiater] in zijn rapportage, tussen verzoekers gedrag en zijn voorgeschiedenis. In die voorgeschiedenis gaat het enerzijds om de traumatische ervaringen van verzoeker uit de periode dat hij in [land] diende ([uitzending]) en waar verzoeker over vertelde 'eigenlijk ben ik daar misbruikt' en anderzijds om het seksueel misbruik dat verzoeker in [internaat] is aangedaan.

In [jaartal] zijn verzoekers klachten verergerd na een [ongeval], het zien van een televisierapportage over seksueel misbruik bij minderjarigen in de R.K-kerk en het overlijden van zijn [familielid]. Verzoeker is vanaf [jaartal] in psychiatrische behandeling gegaan, maar deze behandeling werd doorkruist door het ziekteproces en vervolgens - helaas - het overlijden van zijn [familielid] in [jaartal]. [naam psychiater] schrijft (bij mailberichten d.d. 14 december 2015 aan mr. Weller en d.d. 21 december 2015 aan de huisarts van verzoeker) dat verzoekers klachten voor een groot deel samenhangen met het seksueel misbruik uit verzoekers jeugd, zijn persoonlijkheidsontwikkeling zal hebben beïnvloed en waarschijnlijk zijn carrière heeft geschaad.

4.8 Alle feiten en omstandigheden en overgelegde stukken in onderling verband en samenhang beoordelend, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat het verzoeker aangedaan seksueel misbruik zonder gerede twijfel één van de oorzaken is die heeft bijgedragen aan de verminderde spankracht van verzoeker, waardoor hij vanaf [jaartal] met hoofdzakelijk psychische klachten is uitgevallen voor het werk, welke uitval ook in de toekomst nog zal voortduren. Dit trauma uit het verleden heeft verzoekers veerkracht en herstelvermogen aangetast.

Hij heeft herinneringen aan het seksueel misbruik jarenlang trachten weg te drukken en te ontkennen, aldus ook [naam psychiater]. Hij werd thuis vroeger niet geloofd en ontwikkelde in de loop van zijn leven onder meer dissociatieve klachten. Met behulp van zijn vrouw heeft hij hulp gezocht ter verwerking ervan. Daarbij is het voorts aannemelijk dat verzoeker, zoals mr. Weller ook stelt, de psychiatrische behandeling in de toekomst zal wensen voort te zetten en daarvoor onkosten zal maken. Hoe groot de vermogensschade (verminderde inkomsten) ten gevolge van het seksueel misbruik precies is, is lastig te bepalen, reden waarom de Compensatiecommissie deze schattenderwijs zal vaststellen. Daarnaast kan verzoeker uiteraard aanspraak maken op smartengeld.

4.9 Het voorgaande betekent dat de Compensatiecommissie de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 5 en verweerder adviseert om verzoeker het bedrag van €60.000,-- (voor zowel smartengeld als vergoeding van materiele vermogensschade) te betalen.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €5.014,24 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor het Coulacefonds en is noch voor verzoeker, noch voor het Coulacefonds vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 en adviseert het Coulacefonds binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €60.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €5.014,24 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 27/01/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter